

1980 Ösmo

Datum: 10 – 11 maj

Antal lag, herr: 439, dam: 432

Sträcka, herr: 119 km, dam: 27 km

Budskapet: "Stigmän, huldror ilat fram med snabba språng över rösen, hållar som om forntid minnen bär. Där vår stolta skogssports vagga stod en gång riksiddrotten hyllar nu vår tiomilahär."

Bengt Ahlbom

10 bästa damer

	Totaltid
1. Ravinen	3.32,40
2. IK Jarl, Rättvik	3.33,31
3. Lyn	3.34,41
4. Romerikslaget	3.35,10
5. Ronneby	3.37,36
6. Hagaby	3.41,13
7. OK Pan	3.42,06
8. Bromma	3.43,35
9. Sävedalen	3.45,21
10. IK Stern, Göteborg	3.45,32

10 bästa herrar

	Totaltid
1. Gustavsberg	12.57,31
2. Ikaalisten NV	13.00,32
3. Avesta	13.09,03
4. Växjö	13.09,08
5. Ravinen	13.11,37
6. OK Moss	13.13,36
7. Almby	13.14,30
8. Liedon Parma	13.14,37
9. Mälarhöjden	13.15,25
10. Tyr	13.15,33

Tävlingen i korthet

Ravinen upprepade segerbravaden från fjolåret i damkavlen. Segermarginalen blev 51 sekunder mot 50 året innan. Revansch för Gustavsberg i herrkavlen. Laget tog ledningen först efter halva sistasträckan där Göran Andersson hade en duell med Ikaalistsens Osmo Sivén. Andersson sög fullständigt musten ur finländaren som tappade tre minuter på sista kilometern.

Ravinsens vinnande damlag i löpordning nerifrån: Ranveig Narbuvald, Annichen Kringstad, Åsa Kronkvist, Karin Nåbo och Lena Tjernlund.
Foto: Keith Samuelson

Göran Andersson gör segergesten för andra gången i Tiomila. Har någon annan varit först i mål vid så många storkavlar som Göran?

Gustavsbergstian som tog gravlig revansch på grannarna Ravinen. Fr. v. Göran Andersson, Magnus Haraldsson, Björn Nordin, Arne Johansson, Leif Strandberg, Lars-Göran Fransson, Bertil Lundkvist, Mats Söderlund, Göran Persson och Thomas Wester.
(Grabbarna sprang i omvända ordningen.)

Räddade! Tiomilaresan slutade på ett grund i Ålands hav

Resan till Tiomila höll på att sluta i en fruktansvärd tragedi. En liten chartrad båt med 24 medlemmar ur det finska laget Liedon Parma gick hårt på grund utanför Söderarm natten till lördag. Samtliga ombord kom, lätt chockade, men välbehållna i land tack vare livräddningskryssaren Gustaf Dahlén.

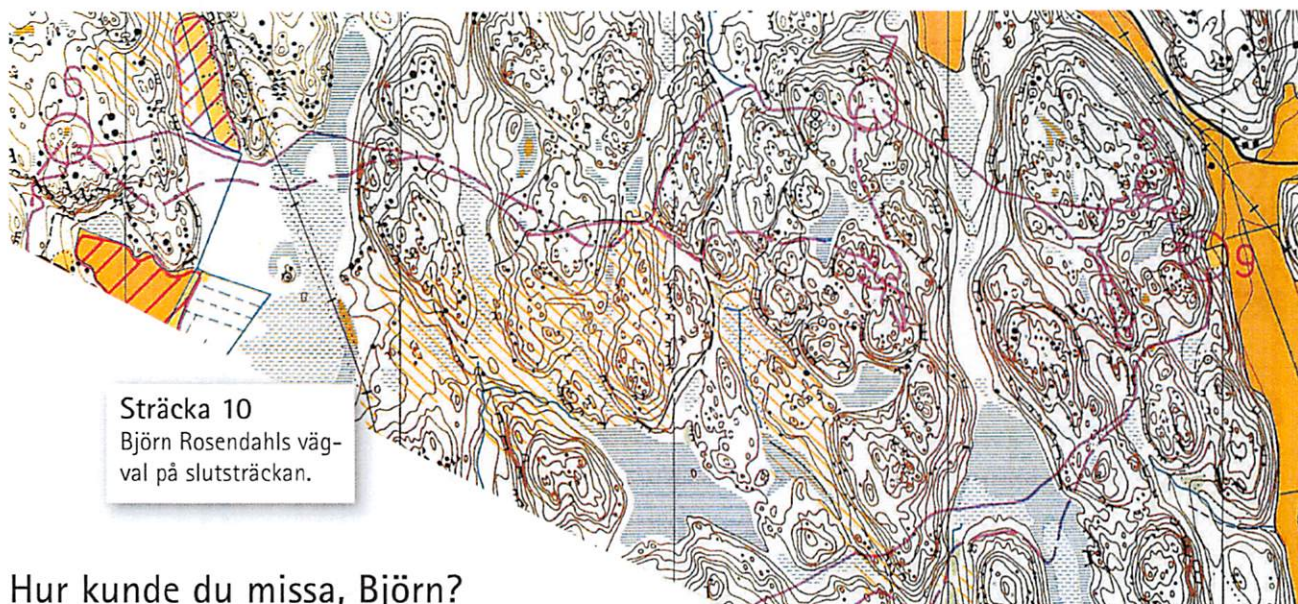
Aftonbladet

Så här berättar Liisa Veijalainen, världsmästarinna och med på båten, för Skogssport 15 år senare:

Resan över Bottenviken till Tiomila tillhör vår rutinen för varje seriös finländsk orienterare. 1980 var det färjestrejk. Vår klubb lyckades få tag i ett före detta fyrfartyg. På fredagkvällen lyfte vi ankar i Åbo hamn. Humöret var på topp. Vid rodret stod en erfaren skeppare. Och rapporterna talade om ett lugnt hav.

Vid fyratiden väcktes vi av en hård smäll. Fartyget började luta, luta, luta. Sömndruckna kom vi kvickt ur våra sovsäckar och tog de smala, branta trapporna upp på däck. Vi hade gått på grund nära Kappelskärr! Kört in mellan två stora bottenstenar. Vi räddades över till ett annat fartyg, togs iland och kunde omtumlade fortsätta mot Tiomila..

Hur det gick i Tiomila? Jättebra. Plakettyngda damer (12:e plats) återvände hem. Varken våra själar eller fyrbåten hade, dessbättre, fått några bestående men.

Hur kunde du missa, Björn?

Björn Rosendahl (streckad linje) ger sig iväg på sista med de segerhungriga killarna från Gustavsberg (Göran Andersson (heldragen linje) och det finska laget Ikaalisten NV (Osmo Sivén) en dryg minut efter i hälarna.

– Jag tyckte jag såg två lyktor redan vi första kontrollen. Läget var ganska kärt faktiskt Sedan gick allt bra. Det började lossna så smått i skogen. Orienteringen flöt.

Vid radiokontrollen efter sex kilometer visste Björn att han varit i täten. Trots att kontrollfunktionärerna var förbjudna att säga ett ljud. Ledningen var betryggande. 3,30 visade det sig. Men till nästa kontroll, den sjunde, kom den stora "grodan".

– Jag hade ingen aning om var jag varit eller hur länge jag sprang omkring och irrade. Men jag visste att de andra

Läser någon något om orientering?

Helge Bovim kom till Aftonbladet från Norge för två år sedan. I jobbet ingår uppdraget som sk Tiomilageneral för tidningen. Här ger han några synpunkter:

Två år i "Gnäll-Sverige", det är området närmast Stockholm, har tyvärr lärt mig många bittra sanningar. Den bittaste är att tiomilafolket inte köper Aftonbladet, trots att ingen annan rikstidning skriver mer om orientering. Inte ens under Tiomila, när bevakningen är helt fantastisk. Inte den minsta lilla krok på försäljningskurvan märks fredagen och lördagen med 4-5 sidor orientering och på söndagen när det är över tio.

20 000 åskådare, 7 000 löpare, 200 000 orienterare och en kvarts miljon OL-intresserade radiolyssnare har inte råd med de 2 kronorna tidningen kostar. En fantastisk snålhet!

Om det inte går upp för orienterarna att man i alla fall måste köpa tidningen dessa två dagar på året för att Aftonbladet skall fortsätta att sponsra tävlingen med enorma belopp, ja då är vi Sveriges dumaste idrottare.

två också kunde missa grovt, så det var inte frågan om att kliva av direkt. Jag drog på för fullt till åttonde och missade fullkomligt all kontakt med kartan. Vid vätskan några hundra meter senare hällde jag till råga på eländet i mig en hel mugg iskallt vatten som jag inte tålde. Då gick rullgardinen ner för gott. Jag kunde bara småspringa till mål. Ytterligare två lag sprang om mig.

I mål var Björn över en kvart efter Gustavsberg. En femteplats är en ren förlust att räkna i det gänget.

– Ja, sa "Löken" Lönnkvist, en timme efter fadäsen. Björn och jag har tillsammans sumpat en halvtimme. Det var inte vår dag inte ...

Berättat för Aftonbladet

1981 Kungsängen

Datum: 2 – 3 maj

Antal lag, herr: 508, dam: 467

Sträcka, herr: 122 km, dam: 27 km

Budskapet: "Nu skogsfolks lätta snabba fotsteg ekar på träningsmark för krigets bistra lekar. Håttunaleken hölls ju strax intill ... Med jaktvård vänskapsband vi knyta vill. Ty alla syftar vi mot samma mål: Ett härdat folk som hårda tider tål."

Bengt Ahlbom

10 bästa damer

	Totaltid
1. Ravinen	3.04,59
2. Halden	3.10,49
3. Bäckelaget	3.10,59
4. Ronneby	3.11,20
5. Almby	3.11,22
6. Selånger	3.13,42
7. Fyris, Uppsala	3.13,42
8. Skene	3.13,42
9. Gävle	3.13,42
10. Växjö	3.13,42

10 bästa herrar

	Totaltid
1. Ravinen	12.43,33
2. Malmby	12.49,24
3. Almby	12.50,49
4. Lidingö	12.53,21
5. Gustavsberg	12.53,27
6. Liedon Parma	12.53,34
7. Sturla	12.53,46
8. Ärla	12.56,41
9. Ikaalisten NV	12.57,53
10. OK Pan	12.59,58

Tävlingen i korthet

Ravinen på tur igen – och som 1979 seger för både herr- och damlagen. Tidigare sistasträckslöparen Björn Rosendahl förde laget från 139:e till 3:e plats på tredje sträckan. Sedan var Ravinen loss ett par gånger i tidernas lerigaste Tiomila, men Almby och Sturla gick ikapp. Lars Lönnkvist hade inga problem att greja segern på sista sträckan före Malmby och Almby.

I damtävlingen vann Ravinen sin tredje raka. Annichen Kringstad forasade fram i lervällingen på sista sträckan och passerade i ett hiskeligt tempo kvartetten som gick ut före. I mål nära sex minuter före tvåan Halden.

Kallt, snöigt och lortigt är i övrigt de bestående minnena från 1981 års tävling.

En tokfan utan lyse

Tiomila 1981. Jag har nionde. En nattsträcka med dagsvårigheter (vi har ju en målgång som skall passa medarrangerade Aftonbladets pressläggningstider). Claes Gustafsson skickar iväg mig med drygt fem minuters ledning. Jag har lånat pannlampa, av nya typen med halogen. Håller medvetet igen och får den luriga första kontrollen. Och andra, tredje, fjärde. Självförtroendet växer.

Jag är den ensamme löparen i täten, ensam med naturen, mörkret, problemen. Nu skall jag ha ett skumt dikesslut i ett busksnår. Måste komma 10–15 meter när för att se den lilla lyktan.

Poff! Plötsligt slocknar lampan. Hetsa inte upp dig nu. Du har ju en glödlampa i reserv. Den är i ett tejp-paket på selen. Mörkret är verkligen kompakt. Först måste jag ha ljus från en liten ficklampa som finns i ett annat tejp-paket. I skenet från den plockar jag bort reflektorn, tar ut den trasiga glödlampan, stoppar den i fickan, river fram reservlampan ...

Oj då, den är visst också trasig. Men du går väl inte på Teknis för ingenting. Den går nog att laga. Upp igen med första lampan. Jämförande studie. I iveren har jag tydligen brutit av den lilla glasfoten på mitten. Ett hopplöst fall, måste jag erkänna trots

mina teoretiska kunskaper i fasta tillståndets fysik.

Det svaga skenet från ficklampan kan vägleda mig högst en kvart. Inte mer. Ut på en stig mot en väg. Jag blir omsprungen av klungor som är flera sträckor efter. Vad fort de springer.

På vägen har Stigfinnarna vätskekontroll. Snälla, kan jag få låna en lamp. Jomenvisst! Av med tröjan. Av med selen och lampan. Med bar överkropp står jag där i snöglop-pet, vänder ut och in på blöta tröjan, instrueras om hur gamla hederliga niovoltare fungerar (Stigfinnarna använder dem säkert än idag) och sticker vidare. Det sker med ett: – Jag leder faktiskt ...

Funktionärernas skrott följer mig in i skogen. Vid åttonde blir jag upphunnen av Jörgen Mårtensson (då i Almby). "Löken" Lönnkvist kämpar dock ned Kjell Lauri på sista och ger oss segern.

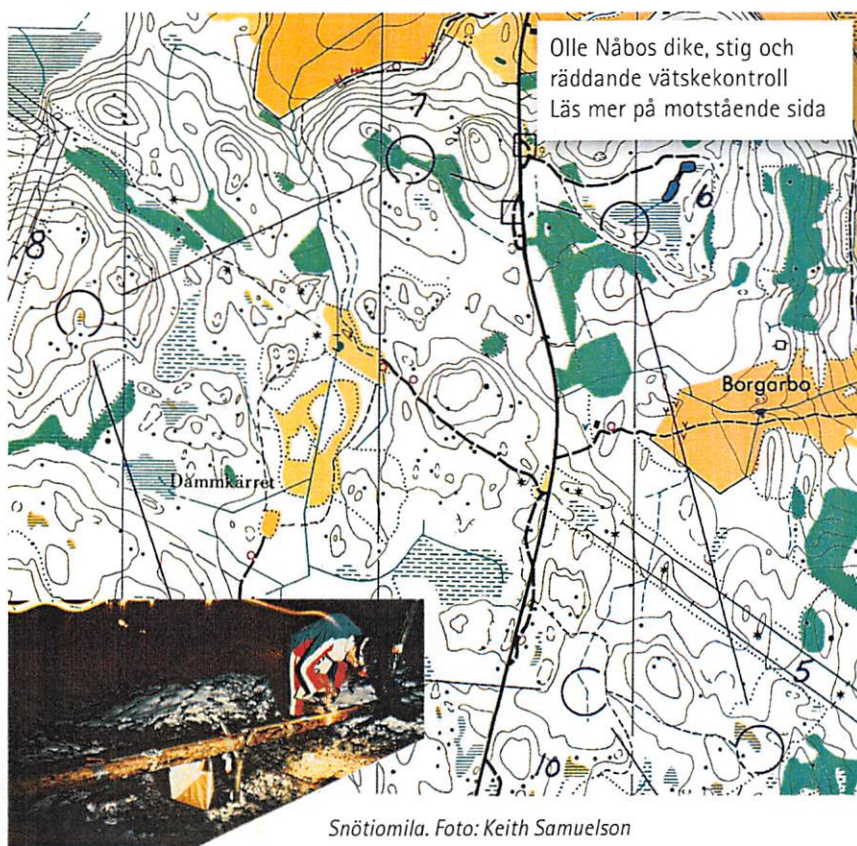
Ett par kvällar senare sitter jag i Hellasgårdens bastu. Några gubbar pratar Tiomila.

Ni skulle ha sett, där kom en tokfan utan lyse mitt i det becksvarta och påstod att han ledde ...

Jag kan inte hålla tyst. Jo, så var det. Tokfan det var jag.

Olle Nåbo berättar för Skogssport 1995 (Se området med Olles lampproblem och vätskekontroll på kartan till höger).

Lasse Forsberg har gått loss med nära fyra minuter på femte sträckan. Tore Tjernlund tar över. Ravinens guldta uppfifrån: Lasse Lönnkvist, Claes Gustafsson, Kent Bergman, Lars Forsberg, Arne Nåbo, Björn Rosendahl, Johan Norsell, Tore Tjernlund, Olle Nåbo och Stefan Olsson. Infälld Kent Bergman mot fjärde växlingen. Foto: Rolf Söderberg

Snötiomila. Foto: Keith Samuelson

Bort med Tiomila från Stockholm

Ravinen Tiomila-etta. Men det är en seger som inte värderas speciellt högt i Nackaklubben.

– Ravinerna vill, precis som många andra aktiva, att Tiomila flyttas ut från Stockholm och körs runt om i landet. I Dalarna, i Småland, i Skåne. Mer orientering och bättre arrangemang blir resultatet. De senaste årens Tiomila har varit under all kritik säger en Ravinare.

Det blir svårare och svårare för arrangörerna att hitta bra terrängpartier i Stockholm. Resultatet är dåliga banor och enkel orientering.

Ur artikel av Lars Stenback, Svenska Dagbladet

För övrigt anser jag fortfarande att 10-mila bör släppas loss, men det är jag inte ensam om längre.

Per Elfström i Skogssport

Annichen flög förbi allt motstånd

Ja, Barbro, kom! Barbro! Vi tar dom! Ja, jag ska klara det ...

Hon studsar som en boxare på väg in i ringen. Men hon har fler motståndare. En efter en sticker de ut – före henne: Lena Larsson i Pan 2,56 före, Brit Volden från Bäckelaget med ett försprång på 2,02, Kerstin Månsson, Ronneby 1,02 och Karin Rabe från Almby bara fyra sekunder före.

Men så växlar Barbro Lönnkvist över till Annichen Kringstad, som nu har peppat upp sig maximalt och ger sig ut som femte dam i geggamojan på Svea Livgardes blöta och kalla övningsfält. Och lilla Annichen, nykorrad suverän vinnare av terräng-DM i Stockholm, lägger nu in sin överväxel. I ett enda huj är hon ifatt – och förbi – Karin Rabe. Och snart har Annichen Kringstad, som nu susar fram likt en Formel 1-bil, fått syn på Kerstin Månsson. Karin och Kerstin verkar hämtade från Formel II-stallet, i jämförelse med Annichen i sin Ravinen-röda tröja och svensklåa byxor.

Snart blir det Brit Voldens tur att köras om. Och vid fjärde kontrollen får Annichen syn på Lena Larsson som kommit fel vid en mosse i ett grönområde och nu försatt Skåne-

klubbens chanser att äntligen vinna Tvåmila. Se'n var det bara Annichen och absolut ingen annan av intresse i skogen – fram mot det hägrande målet på den åtta kilometer långa banan.

Annichen Kringstad springer jublande i mål efter sin uppvisning på slutsträckan.

T.h. Annichens väntan, med och utan fötter. Foto: Christer Höglund

Annichen är i centrum för laget. Bakre ledet Barbro, Annichen och Åsa. Främst Lena och Ranveig. Foto: Christer Höglund

